

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Α΄ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Η όμιλία του ἀποστόλου Παύλου
πρός τούς Πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου,
Β΄ μέρος (Πράξ. 20, 29-38)

(Βασισμένο σε ομιλία του π. Δημοσθένους Παπακωστόπουλου)
(Πηγή: Ιστοσελίδα Ιεράς Μητροπόλεως Ν. Σμύρνης)

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ Τ. Κ. 19003
ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η 31 Μ Α Ϊ Ο Υ 2020

✿ «Τῶν ἁγίων 318 θεοφόρων πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς
συνόδου (325 μ.Χ.)».

✿ Ἑρμείου μάρτυρος (β' αἰ.).

**Ἡ ὁμιλία τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς τοὺς Πρεσβυτέρους
τῆς Ἐφέσου, Β' μέρος (Πράξ. 20, 29-38)**

(Βασισμένο σε ὁμιλία του π. Δημοσθένους Παπακωστόπουλου)

[...] Ἡ ὁμιλία τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς τοὺς Πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου πραγματοποιήθηκε στὸ τέλος τῆς Γ' ιεραποστολικῆς περιόδου του. [...] ὁ ὁμιλητὴς παρουσίασε τίς θεματικὲς ἐνότητες τῆς ὁμιλίας τοῦ ἀποστ. Παύλου ὡς ἑξῆς: α) Πράξ. 20, 29-31: Τὸ χρέος τῶν ποιμένων ἔναντι τῶν κινδύνων τῶν αἰρέσεων. β) Πράξ. 20, 32: Ἡ ἀνάθεση τῶν πρεσβυτέρων τῆς Ἐφέσου στὸν Θεό. γ) Πράξ. 20, 33-35: Ὁ ἀπόστ. Παῦλος ὡς πρότυπο τοῦ ἔργου τῶν πρεσβυτέρων. δ) Πράξ. 20, 36-38: Τὰ μετὰ τὴν ὁμιλία, σκηνὲς ἀποχωρισμοῦ, ἐναγκαλισμὸς κ.λπ.

Α' ἐνότητα (Πράξ. 20, 29-31): Ὁ στίχ. 29, «ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς», ἀποτελεῖ οὐσιαστικὰ μιὰ πρόρρηση, ἀποκάλυψη θεῖα, καρπὸς ἔλλαμψης, εἶναι λόγος Κυρίου. Ἄς τονίσουμε ὅτι τὸ προφητικὸ χάρισμα ἀναφέρεται σὲ εἰδικὰ ζητήματα. Οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας εἶναι φορεῖς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέ τὸ χάρισμα τῆς ιερωσύνης.

Στὴν ἐνότητα αὐτὴ κυρίαρχη θέση κατέχουν οἱ ἀναφορὲς στὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτὸ ὁ ἱερός Χρυσόστομος σημειώνει ὅτι «καλῶς εἶπε, Προσέχετε, δεικνύς περισπούδαστον σφόδρα τὸ πρᾶγμα (Ἐκκλησία γάρ ἐστι), καὶ ὅτι μέγας ὁ κίνδυνος (αἵματι γάρ αὐτὴν ἐλυτρώσατο), καὶ ὅτι πολὺς ὁ πόλεμος καὶ διπλοῦς» (Υπόμνημα εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ὁμιλ. 44, 2. PG 60, 310-311).

Δύο ὁμάδες ἐχθρῶν διαβλέπει ὁ ἀπόστ. Παῦλος: α) Ἡ πρώτη, οἱ «λύκοι βαρεῖς», δηλ. οἱ κακὸδοξοὶ αἰρετικοὶ στοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ «βαρεῖς» δηλώνει «τὸ σφοδρὸν αὐτῶν καὶ ἰτα-
Κυριακὴ τῶν Πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Πράξ κ' 16-18, 28-36)

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις, ἔκρινεν ὁ Παῦλος παραπλευσαι τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδε γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς· Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἀφίξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου· καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. Διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρῶν νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. Ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα· αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὐσι μετ' ἐμοῦ ὑπῆρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί. Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· Μακάριόν ἐστι μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θείς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσήξατο.

μόν», δηλ. τό σκληρό τους χαρακτήρα. β) Ἡ δεύτηρη, οἱ «λαλοῦντες διεστραμμένα» (στ. 30), δηλ. οἱ περιοδεύοντες ἴσως προφῆτες, αἵρετικοὶ ἢ γνωστικοὶ ἢ ἰουδαιοχριστιανοί, πού δίδασκαν διαφορετικά.

Μπροστά σ' αὐτή τὴν κατάσταση ὁ ἀπόστ. Παῦλος προσπάθησε ὡς ἐξῆς: α) «ἐπὶ τριετίαν» κοπίασε. β) Ὅχι ἀπλῶς κοπίασε, ἀλλὰ «μετὰ δακρῶν». Καί γ) πλησίασε καὶ νουθέτησε προσωπικά «ἕνα ἕκαστον». Σέ ἀντίθεση μέ τούς αἵρετικούς, οἱ ὁποῖοι ἐνεργοῦν μέ ἰδιοτελή κίνητρα καὶ διαστρέφουν τό Εὐαγγέλιο.

Σήμερα, αἵρετικοὶ πού ἀπειλοῦν τὴν Ἐκκλησία εἶναι οἱ χλιαστές, διάφορες προτεσταντικές παραφυάδες, πού δέν εἶναι Ἐκκλησία, ὁ μασωνισμός, καὶ οἱ ὁμάδες τῆς Νέας Ἐποχῆς. Πῶς ἀντιπετωπίζονται αὐτοί; α) Μέ τρόπο ἀποφασιστικό: «Γρηγορεῖτε». β) Μέ με-

Κυριακή των Πατέρων της Α' Οικουμενικής Συνόδου

λέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς, πού «εἶναι πνευματικό ὄπλοστάσιο» (Μέγ. Βασίλειος). γ) Μέ μελέτη τῶν συγγραμμάτων τῶν Πατέρων. δ) Μέ παράδειγμα, καθὼς οἱ ἄνθρωποι πιστεύουν στά μάτια τους, ὄχι στ' αὐτιά τους. ε) Μέ ἀγάπη. Καί στ) μέ ἐξατομικευμένη ποιμαντική δράση, ὅπως ὁ ἀπόστ. Παῦλος. Ὁ ἐκκλησιαστικός ποιμὴν διδάσκει μέ τό κήρυγμά του καί παιδαγωγεῖ μέ τό μυστήριο τῆς ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως.

Β' ἐνότητα (Πράξ. 20, 32): Τούς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου, λέγει ὁ ἀπόστ. Παῦλος, θά τούς ἐνδυναμώνει ὁ Θεός μέ τήν ἀλήθειά του. Θα τούς οἰκοδομεῖ ὁ ἴδιος ὁ λόγος Του. Τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας παρομοιάζεται μέ οἶκο, οἰκοδομή, πού ἀποβλέπει στή «μέλλουσα ἐλπίδα», ἀφοῦ «τῆς ἐλπίδος ἀνέμνησε τῆς μελλούσης» (Ἰω. Χρυσοστόμου, Ὑπόμνημα εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ὁμιλ. 45, 1. PG 60, 313).

Η' ἔκφραση «καί δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν πᾶσι τοῖς ἡγιασμένοις», ὅπως καί ἡ προσφώνηση «πᾶσι... κλητοῖς ἀγίοις» (Ρωμ. 1,7), ὑποδηλώνει ὅτι ἀποβλέπει στόν ἀγιασμό, τή θέωση. Αὐτό σημαίνει γιά μᾶς σήμερα ὅτι ὀφείλουμε στόν ἴδιο σκοπό νά ἀποβλέπουμε, νά καλλιεργοῦμε τόν πόθο τοῦ Θεοῦ.

Γ' ἐνότητα (Πράξ. 20, 33-35): Ἡ ἐνότητα αὐτή, πού ξεκινάει μέ τή διατύπωση «ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενός ἐπεθύμησα», τρία σημεῖα ἐπισημαίνει: τήν ἀνιδιοτέλεια καί τήν ἀφιλοχρηματία τοῦ ἀποστ. Παύλου, τόν προσωπικό μόχθο του, καί τήν ἀντίληψη τῶν ἀσθενῶν (δηλ. τή βοήθεια ἐκείνων πού ἔχουν ἀνάγκη). Τά λέγει αὐτά ὁ Ἀπόστολος ὄχι ἐπαίροντας, ἀλλά ἐκείνους διδάσκοντας. Δέν ἔχουμε αὐτοεγκωμιασμό, ἀλλά ἔμμεση προβολή πρότυπου ποιμένος. Τό παράδειγμά του εἶναι ἀξιομίμητο, κι αὐτό σημαίνει γιά μᾶς ὅτι ἡ ἱερωσύνη ἀπαιτεῖ θυσίες καί περιορισμό τῶν ἀτομικῶν ἐπιθυμιῶν τοῦ ποιμένος. Ὁ δέ λόγος τοῦ Κυρίου «μακάριόν ἐστι διδόναι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν» (στ. 35) ἀνήκει στά ἄγραφα λόγια τοῦ Κυρίου.

Δ' ἐνότητα (Πράξ. 20, 36-38): Μετά τήν ὁμιλία του ὁ ἀπόστ. Παῦλος γονάτισε καί προσευχήθηκε. Πρόκειται γιά τήν ἀποχαιρετιστήρια προσευχή του, μιμούμενος τόν Κύριο μέ τήν ἀρχιερατική του προσευχή (Ἰωάν. κεφ. 17). Ἔτσι, ὁ Ἀπόστολος ἀναδεικνύεται καί πρότυπο προσευχομένου ποιμένου, ἀφοῦ προσεύχεται γιά τήν

Κυριακή τῶν Πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου

προσωπική του σωτηρία και τή σωτηρία τοῦ ποιμνίου του.

Στούς στ. 37-38 ἔχουμε ἐκδηλώσεις ἀποχωρισμοῦ, ἐκδηλώσεις γεμάτες τρυφερότητα. Οἱ πρεσβύτεροι τῆς Ἐφέσου δέν θά ξαναδοῦν τό πρόσωπό του, «οὐκέτι μέλλουσι τό πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν». Στό σημεῖο αὐτό ἔχουμε κλιμάκωση τοῦ πόνου, καί κατά τόν ἱερό Χρυσόστομο, ἔκλαιγε κι Παῦλος μαζί μέ ἐκείνους, «ἐγώ καί τόν Παῦλον οἶμαι κλαίειν» (ὄπ. παρ. 60, 316). «Καί ἐπιπεσόντες τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ ἔκλαιον», ἐδῶ ἐπισφραγίζεται ἡ σχέση τους. Χύνουν δάκρυα, ἀνταποδίδοντας τά δάκρυα πού εἶχε χύσει ὁ ἀπόστ. Παῦλος.

Ἅλα αὐτά δείχνουν σ' ἐμᾶς σήμερα ὅτι ὁ ἀθηντικός ποιμὴν εἶναι προσωπικότητα ἀγαπῶσα. Κι ἡ ἀγάπη διακρίνεται σέ α) ἰδιοτελή, β) φυσική (τῶν τέκνων), καί γ) ἀνιδιοτελή (πραγματική). Ὁ ποιμὴν τοποθετεῖται στήν τρίτη ἀγάπη, τήν ἀνιδιοτελή καί πραγματική, ὅταν ἀγωνίζεται γιά πραγματικό πνευματικό ἔργο.

Κλείνοντας τήν εἰσήγησή του ὁ ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερος π. Δημοσθένης εἶπε ὅτι ὁ εὐαγγελιστής Λουκάς μᾶς ὑπενθυμίζει τήν ἀθηντική κληρονομιά τοῦ ἀποστ. Παύλου. Αὐτός ὁ περιώνυμος λόγος τοῦ Ἀποστόλου πρὸς τοὺς Πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου (Πράξ. 20, 17-38) δείχνει τήν πιστότητα στήν παύλεια παράδοση πού διατήρησε ἡ Ἐκκλησία στοὺς μεταποστολικούς χρόνους μέχρι καί σήμερα. Ὁ λόγος αὐτός τοῦ ἀποστ. Παύλου ἀπευθύνει σέ ὅλους μας τό μήνυμα ὅτι οἱ πομένες τῆς Ἐκκλησίας δέν εἶναι αὐτόνομοι ἢ αὐτόκλητοι. Κυρίως δέ χρειάζεται ἀπ' αὐτοὺς συνεχῆς ἐγρήγορση.

(Πηγή: Ἰστοσελίδα Ἱεράς Μητροπόλεως Ν. Σμύρνης)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Δευτέρα 1^η Ιουνίου 2020, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

Παρασκευή 5 Ιουνίου 2020, Ι. Ν. Παναγίας Βαραμπά 7:00 π.μ.

**Σάββατο 6 Ιουνίου 2020 (Ψυχосάββατο), Άγιος Νικόλαος
Μαρκ/λου & Άγιος Ελευθέριος Κοιμητηρίου 7:00 π.μ.**

2) ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ & ΠΑΝΝΥΧΙΑ ΚΟΛΛΥΒΩΝ

**Παρασκευή 5 Ιουνίου 2020, 6:30 μ.μ. Εσπερινός & Παννυχίδα
Κολλύβων.**

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040,

e-mail: ag.nikolaosmark@ya4oo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κυριακή των Πατέρων της Α' Οικουμενικής Συνόδου